

Dijital Yerliler ve Dijital Göçmenler

Digital Natives and Digital Immigrants

DOI: 10.5281/zenodo.7577153

Elifnur TERZİOĞLU ¹

Bilgi iletişim teknolojileri içerisinde yaşanan gelişmeler sadece yeni medya araçlarından biri olan internete erişimi kolaylaştırmamış aynı zamanda internet kullanıcılarına ulaşmayı da mümkün kılmıştır. Teknolojide yaşanan gelişmeler sonucunda yeni medya araçlarının kullanımının giderek yaygınlaşması, dijital ortamlara erişim kolaylığı ve erişilen kişi sayısının artışı dijital ortamın kendi içerisinde bir kültür oluşturmaya neden olmuştur. Dijital kültür olarak adlandırılan bu süreci oluşturan gruplar dijital yerli ve dijital göçmen olarak ayrılmaktadır. Dijital Yerliler, Dijital Göçmenler (Digital Natives, Digital Immigrants) adlı çalışmada Prensky (2001b, s. 20), basılı kaynakları kullanarak yetişen nesil ile dijital medya araçlarından olan internet, cep telefonu ve interneti kullanarak büyüyen nesil arasında fark olduğunu ifade etmektedir.

Dijital ortama doğan çocuklar için kullanılacak bir kavram konusunda yaşanan zorluktan dolayı bu alanda derinlemesine çalışma yapan Prensky (2001a, s. 3), en uygun adlandırmanın, dijital dilin dijital ortama doğan bu kuşak tarafından ana dil olarak konuşulmasından yola çıkarak dijital yerli olmasının uygun olduğunu belirtmektedir. Prensky'nin yeni teknolojilerle büyüyen kuşak için kullandığı bu kavram günümüzde bu kuşağı nitelemek için yaygın olarak kabul görmüş bir kavramdır. Pedro (2006, s. 2), yeni binyılın öğrencilerini ifade ederken, binyılın öğrencileri (millennials) ve siber çocuklar (cyber kids) kavramlarını kullanmıştır. Tapscott (1998, s. 204), internet nesli (Net Generation), Veen (2003, s. 5) zappleyen insan (homo zappiens), Carstens & Beck (2005, s. 203) oyun nesli (the gamer generation) ve Papert (1994, s. 132) ise çekirge zihin (grasshopper mind) gibi farklı isimlerle ifade etmektedirler.

Lei'ye göre (2009, s. 5) dijital yerliler, 1980 yılından sonra doğan, sanal dünyayı hayatlarının merkezine alan, teknolojiyi öğrenme becerilerinin ihtiyaçtan değil hayatın gerekliliğinden kaynaklı olduğunu düşünen, sanal ortamlarda kendilerine özgü dil kullanan 21. yüzyılın çocuklarıdır. Dijital ortama kolayca adapte olan, onu bozmaktan ya da yanlış yapmaktan korkmayan dijital yerliler, teknolojik araçların tek tıkla yeniden başlatılarak her şeyin eski haline geleceğini düşündüğü için bu dijital dünyayı istediği şekilde kullanmaktadır (Rikhye, vd., 2009, s. 3; Bennett, vd., 2008, s. 22). Waycott (2010, s. 1208) dijital yerlilerin teknolojiyi kullanma nedenlerini, gündelik ihtiyaç, eğlence, sosyalleşme, ders çalışma gibi nedenler olarak sıralamaktadır. Çünkü dijital yerliler bilgiye hızlı erişmek isteyen, aynı anda birçok işi yapmaya çalışan, keşfederek öğrenmek isteyen bireylerden oluşmaktadır. Bu dijital bireyler sanal ortamlar yoluyla daha önce hiç

¹ Dr., Atatürk Üniversitesi, ATA Teknokent, elifnur_88@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-3467-1537.

tanışmadıkları kişilerle bir araya gelme konusunda çekinmemekte, bunu doğal bir durum olarak görmekte ve bu ortamlar üzerinden bilgi alışverişi konusunda eski kuşaklara göre daha cesur davranmaktadır (Prensky, 2004, s. 7).

Bilgiye hızlı erişmek isteyen dijital yerlilerin, özellikle içinde eğlence barındıran görsel öğelerin yoğunlukta olduğu ortamları tercih ettikleri, ağ üzerinde aynı anda birden fazla konu ile ilgilenmek istedikleri için tek bir konuya odaklanma konusunda sıkıntı yaşadıkları ifade edilmektedir. Bu grubun üyeleri sadece yapısal ve kültürel değil, bilginin yoğunluğu, sosyal ilişkiler, güvenlik, mahremiyet, yaratıcılık, kimlik ve aidiyet konularında da farklılıklar oluşturdukları ifade edilmektedir (Guo, vd., 2008, s. 241).

Prensky (2009), dijital göçmenleri, 1980 yılından önce doğmuş, teknoloji ve internet ile ergenlik sonrası dönemde tanışmış olan bireyler olarak ifade etmektedir. Ona göre dijital göçmenler internet ve web ile yirmili yaş ve sonrasında tanışan, dijital araçların kullanımı konusunda uyum sorunu yaşayan, teknoloji tabanlı öğrenmede güçlükler çeken ve teknoloji okuryazarlığı dijital yerlilere oranla daha düşük düzeydeki bireylerden oluşmaktadır. Dijital göçmenler teknolojik sürece alışmaya çalışırken bazı sıkıntılar yaşamakta, dijital yerlilerin yanında kendilerini belli etmektedir. Bu nedenle kendilerini teknolojik gelişmelere açmaya sanal ortamlara uyum sağlamaya ve dijital dil kullanımına alışmaya çalışmaktadırlar (Rikhye, vd., 2009, s. 7). Teknolojik araçların etkin kullanılmaması dijital göçmenlerin en önemli özelliklerinin başında gelmektedir. Bilgi edinmek için basılı materyalleri ve doğrusal okumaları, grafik ve hiper metin okumalarının yerine tercih eden dijital göçmenler, her ne kadar içerisinde buldukları dijital çevreye iyi uyum sağlamaya çalışsalar bile kullandıkları dijital dil onları ele vermektedir. Bunun için teknolojik ürünleri kullanırken kullanma kılavuzu ya da rehberi tercih etmektedirler (Prensky 2004'den akt. Tonta, 2009, s. 755).

Dijital göçmenlerin teknolojiyi ilk zamanlarda yalnızca bilgi edinmek amacıyla kullandıkları, fakat teknolojinin zorunluluk hale gelmesiyle birlikte eğlence, sohbet etme ve video oyun gibi nedenlerle de kullandıkları gözlemlenmektedir. Buna rağmen dijital yerlilere oranla bu teknolojik araçlardan yararlanma amaçları yine de bilgiye ulaşma noktasındadır. Kuşaklar arası farktan oluşan bu dijital yerli ve dijital göçmen kavramları dijital dünyayı kullanma algısına dayanmaktadır fakat bu ayırım yapılırken daha çok yaş olgusunun belirleyici olduğu görülmektedir (Fritsch, 2010, s. 7). Prensky'e göre (2001, s. 17) dijital yerliler ve dijital göçmenler birbirlerinden farklı düşünmekte ve bilgiyi de tamamen farklı bir biçimde işlemektedirler.

Anahtar Kelimeler: İletişim Teknolojileri, Dijital Yerliler, Dijital Göçmenler

Kaynakça

- Bennett, S., Maton, K. Ve Kervin, L. (2008). "The "Digital Natives" Debate: A Critical Review of The Evidence", *British Journal of Educational Technology* 38(5).
- Carstens, A., & Beck, J. (2005). Get Ready for the Gamer Generation . *TechTrends*, 49 (3), 22 -25.
- Fritsch, T. (2010). Actor Models and Digital Natives: An Empiric Research Approach For Online Communities. *Yüksek Lisans Tezi*, s. 110, Almanya

- Guo, R. X., Dobson, T., & Petrina, S. (2008). Digital Natives, Digital Immigrants: An Analysis Of Age And Ict Competency In Teacher Education J. Educational Computing Research, 38(3), 235-254.
- Lei, J. (2009). "Digital Natives As Preservice Teachers: What Technology Preparation is Needed? ", Journal Of Computing In Teacher Education, Vol:25, Number:3.
- Papert, S. (1994). The Children's Machine: Rethinking School in the Age of the Computer . New York: Basic Books.p.132
- Pedró, F. (2006). The New Millennium Learners:Challenging Our Views On Ict And Learning, ss 11-14
- Prensky, M. (2001)a. Digital Natives, Digital Immigrants (MCB University Press, 9(5). 3-10
- Prensky, M. (2001)b. Digital Natives, Digital Immigrants, Part II: Do They Really Think Differently? NCB University Press, 9(6). 15 -24
- Prensky, M. (2004). "The Emerging Online Life of the Digital Native: What they do differently because of technology, and how they do it", The Emerging Online Life Of The Digital Native.
- Prensky, M. (2009). H. Sapiens Digital:From Digital Immigrants and Digital Natives to Digital Wisdom. Innovate 5 (3). <https://nsuworks.nova.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=innovate> (Erişim tarihi: 15.11.2022).
- Rikhye, R., Cook, S, ve Berge, Z. L. (2009). "Digital Natives vs. Digital Immigrants: Myth or Reality?", International Journal of Instructional Technology and Distance Learning, Vol: 6, Number: 2. p.3-8
- Tapscott, D. (1998). Growing Up Digital. The Rise of the Net Generation. New York: McGraw Hill. xii +338. ISSN 0-07-063361-4. P.203-205
- Tonya, Y. (2009). Dijital Yerliler, Sosyal Ağlar ve Kütüphanelerin Geleceği. Türk Kütüphaneciliği, 23, 4, s. 742-768.
- Veen, W. (2003). A New Force for Change: Homo Zappiens . The Learning Citizen (7), 5 -7.
- Waycott, J., Bennett, S., Kennedy, G., Dalgarno, B, Ve Gray, K. (2010). "Digital divides? Student and staff perceptions of information and communication Technologies", Computers & Education, Vol:54, Issue:4, Page:1202-1211.